

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دانشکده پزشکی

گروه آموزشی: معارف اسلامی

طرح دوره Course Plan

مشخصات فراگیران			مشخصات درس				
رشته تحصیلی: پزشکی			عنوان واحد درسی: اندیشه اسلامی ۱				
مقطع تحصیلی: کارشناسی			نوع واحد درسی:				
ترم تحصیلی: دوم			کارورزی:	کارآموزی:	عملی:	نظری: ۲	واحد
بخش:	سال:	کارآموز	کارورزی:	کارآموزی:	عملی:	نظری: ۳۴	ساعت، روز یا ماه
بخش:	سال:	کارورز	تاریخ تصویب جدیدترین برنامه آموزشی		پیشیناز:	کد درس:	
بخش:	سال:	دستیار	توسط وزارت بهداشت:				
سایر:			سایر:				
مشخصات مسؤل درس							
رشته تحصیلی: فلسفه			نام و نام خانوادگی: سعید احمدی				
رتبه علمی: استادیار			مقطع تحصیلی: پزشکی عمومی				
پست الکترونیک: a.s2165@yahoo.com			شماره تماس: ۰۹۱۹۸۵۰۱۴۱۹				
آدرس محل کار:							
نام و نام خانوادگی سایر مدرسان:							
بازنگری بر اساس نیاز جامعه:			تاریخ تدوین طرح درس:		روش برگزاری برنامه:		
شماره جلسات	تاریخ تصویب		۱۴۰۴/۱۱/۲۱		حضور		
بازنگری شده:	توسط شورای EDC:		تاریخ تأیید				
			توسط شورای EDO:		مجازی		
اهداف آموزشی							

هدف کلی:

اهداف اختصاصی (رفتاری): در پایان برنامه آموزشی، انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

❖ حیطه شناختی:

۱. آشنایی با «انسان مطلوب» تمدن اسلامی: تعریف جامعی از انسان آرمانی که محور و غایت همه تلاش‌های تمدنی است.
۲. آشنایی با نظام فکری منسجم (متافیزیک تا اخلاق): ارائه یک کلان‌روایت منسجم از عالم (هستی‌شناسی)، راه شناخت آن (معرفت‌شناسی)، نظام ارزشی (اخلاق و زیبایی‌شناسی) و غایت زندگی انسان.
۳. آشنایی زدایی از مفاهیم دینی و ارائه تبیین درست و عمل‌زا و حرکت آفرین از مفاهیم دینی
۴. آشنایی با کارکردهای عینی و پیامدهای اجتماعی آموزه‌های دینی؛
۵. فراگیری مهارت تدبر در قرآن کریم.

❖ حیطه روانی حرکتی:

۱. پرورش «خداباوری عمیق» به جای خداباوری سطحی: نتیجه: تبدیل ایمان به یک انرژی روانی پایدار (مثل احساس امنیت وجودی، امید، شکرگزاری و توکل) که فرد را در برابر فشارها، شکست‌ها و جذابیت‌های مادی زودگذر مقاوم می‌کند. کارکرد تمدنی: ایجاد تاب‌آوری جمعی و پایداری در مسیر بلندمدت تمدن‌سازی.
۲. نهادینه‌سازی «تقوا» به عنوان مهارت خودنظارتی و خودکنترلی عالی: نتیجه: فرد در نبود ناظر بیرونی، به دلیل حضور دائمی ناظر درونی (خداوند)، از فساد، خیانت و تخلف بازمی‌ایستد. کارکرد تمدنی: کاهش هزینه‌های نظارت و کنترل اجتماعی (در سیستم‌های قضایی، اداری، اقتصادی) و افزایش اعتماد عمومی، که سنگ‌بنای هر قرارداد تمدنی است.
۳. تولید «انگیزش متعالی» برای کار و تلاش: نتیجه: جایگزینی انگیزه‌های صرفاً مادی و شهرت‌طلبانه با انگیزه‌هایی چون اخلاص (رضایت الهی)، خدمت به خلق و مسئولیت‌پذیری در برابر خدا. کارکرد تمدنی: تضمین تداوم و کیفیت کار حتی در سخت‌ترین شرایط و ایجاد نوع دوستی ساختاریافته در جامعه.
۴. پرورش «صبر و استقامت» فعال: نتیجه: توانایی تحمل مشقت‌ها و تأخیر در نتایج، بدون یأس یا عقب‌نشینی، با این باور که این مسیر، آزمایش الهی و مقدمه پیروزی نهایی است. کارکرد تمدنی: امکان پیگیری پروژه‌های کلان بلندمدت (مانند پیشرفت علمی یا عدالت اجتماعی) که ثمره‌شان ممکن است دهه‌ها بعد ظاهر شود.
۵. ایجاد «توازن روانی» بین دنیا و آخرت: نتیجه: رهایی از افراط (رهبانیت) و تفریط (مادی‌گرایی محض). فرد برای آخرت تلاش می‌کند از طریق ساختن دنیایی عادلانه و آباد. کارکرد تمدنی: جلوگیری از افسردگی جمعی ناشی از معناباختگی یا شرور اخلاقی ناشی از لذت‌طلبی بی‌حد.

❖ حیطه عاطفی:

۱. تقویت «حس زیبایی‌شناختی توحیدی»: نتیجه: لذت بردن از نظم، حسن، خلاقیت و پاکی در طبیعت، هنر و روابط انسانی به عنوان جلوه‌هایی از جمال الهی. کارکرد تمدنی: ایجاد حساسیت عمومی نسبت به آلودگی محیط زیستی، بی‌نظمی شهری، زشتی اخلاقی و هنر مبتذل و میل جمعی به ساختن تمدن زیبا.

۲. تصحیح و جهت‌دهی به عواطف پایه (تولید هیجانات مقدس)

- تبدیل «خشم» به «غضب برای الله»: تغییر خشم خودمحور و تخریب‌گر به نخستین جرعه احساسی در برابر ظلم، فساد و بی‌عدالتی. کارکرد تمدنی: ایجاد حساسیت جمعی فعال در برابر هرگونه انحراف از حق، که پایه مبارزه با فساد و دفاع از مظلوم است.
- تبدیل «ترس» به «خشیت و خوف از خدا»: جایگزین کردن ترس‌های بیمارگونه از آینده، فقر یا مرگ، با ترسی سازنده و متعادل از غضب الهی و دوری از او. این ترس، همراه با رجاء (امید به رحمت خدا)، فرد را در مسیر صحیح نگاه می‌دارد. کارکرد تمدنی: کاهش هراس‌های اجتماعی بی‌پایه و ایجاد وجدان اخلاقی قوی که بازدارنده درونی از گناه است.
- تبدیل «لذت‌طلبی» به «لذت‌های متعالی و حلال»: هدایت میل ذاتی به لذت، به سوی ارضاء از طریق عبادت، معرفت، خدمت خلق، زیبایی‌های طبیعی و هنرهای معنوی. کارکرد تمدنی: کاهش آسیب‌های اجتماعی ناشی از لذت‌جویی‌های افراطی و تخریب‌گر، و شکوفایی فرهنگ و هنری که هم لذتبخش است و هم روح‌افزا.
- پرورش «محبت» به عنوان محور عواطف: ایجاد سلسله‌مراتب صحیح محبت: محبت به خدا (به عنوان محور) → محبت به پیامبر و اولیای خدا → محبت به مؤمنان → محبت به همه انسان‌ها و حتی موجودات به عنوان مخلوقات خدا.
- پرورش «شکرگزاری» (نعمت‌شناسی و تلاش‌افزایی): تبدیل شکر از یک حس زودگذر به نگرش دائمی به زندگی که باعث دیدن نعمت‌ها، قدردانی از واجد نعمت (خدا) و انرژی‌گیری برای تلاش بیشتر می‌شود. کارکرد تمدنی: ایجاد جامعه‌ای امیدوار، پویا و کم‌شکایت که به جای تمرکز بر کمبودها، بر استفاده بهینه از داشته‌ها و توسعه آنها متمرکز است.
- پرورش «حیا» به عنوان تنظیم‌گر عاطفی-اجتماعی: تقویت حیا نه به عنوان خجالت‌بازدارنده، بلکه به عنوان حس زیبایی‌شناختی باطنی که انسان را از هر عمل زشت و ناپسندی (در خلوت و جمع) بازمی‌دارد. کارکرد تمدنی: ایجاد نظم اخلاقی خودجوش در روابط بین‌جنسیتی، رفتارهای عمومی و فضای مجازی.

روش‌های تدریس

سخنرانی	پرسش و پاسخ	بحث گروهی	ایفای نقش
کارگاه آموزشی	نمایش عملی	PBL	پانل
گردش علمی	گزارش صبحگاهی	جورنال کلاب	گروه کوچک
Bedside teaching	Grand Round	Case Based Discussion	بیمار شبیه‌سازی شده

سایر روش‌های تدریس:

مواد و وسایل آموزشی

کتاب	جزوه	پاورپوینت	وایت‌برد	تصویر/عکس	کاتالوگ/بروشور	نمودار/چارت
فایل صوتی	فیلم آموزشی	نرم افزار	ماکت	اشیاء و لوازم واقعی	بیمار استاندارد شده	بیمار واقعی

سایر مواد و وسایل آموزشی:

مکان برگزاری آموزش

کلاس	سایت اینترنت	سالن کنفرانس	سالن آمفی‌تئاتر	سالن مولاز	آزمایشگاه	Media Lab	Skill Lab	درمانگاه/ بخش بالینی	عرصه بهداشت	جامعه
------	--------------	--------------	-----------------	------------	-----------	-----------	-----------	----------------------	-------------	-------

سایر مکان‌های آموزشی:

تجارب یادگیری (مرتبط با استاد)

تکالیف یادگیری (مرتبط با فراگیر)

•

ضوابط آموزشی و سیاست های مدرس

انتظارات:

۱. مطالعه عمیق و پیش از جلسه منابع معرفی شده
۲. مشارکت فعال و کیفی در بحث
۳. ارتباط دادن مباحث به واقعیت های زندگی و جهان امروز
۴. نوشتن یادداشت های تحلیلی، توانایی خلاصه کردن جلسات به همراه نقد، سؤال و ایده پردازی شخصی.

مجازها:

محدودیتها: زمان کم و تعطیلات بیش از حد

توصیه های ایمنی (دروس عملی / آزمایشگاهی / بالینی / عرصه)

فهرست منابع درسی

روش ارزشیابی

مصاحبه	چک لیست	صحیح / غلط	جور کردنی	چند گزینه ای	کوتاه پاسخ	گسترده پاسخ
Clinical Work Sampling	DOPS	Mini CEX	Long Case	Short Case	OSCE	Key Feature
CRP	SCT	PMP	PUZZLE	Portfolio	360 ⁰	Log Book

سایر روش های ارزشیابی:

بارم بندی نمره (از ۲۰ نمره: نظری ۲۰، نمره: عملی:)

حضور و مشارکت فعال: ۱ نمره	تکالیف کلاسی: ۲ نمره	کار عملی: نمره
کوئیز: نمره	امتحان میان ترم / دوره: ۳ نمره	امتحان پایان ترم / دوره: ۱۴ نمره
سایر موارد:		

جدول ترتیب و توالی عناوین برنامه نظری

شماره جلسه	عنوان جلسه	ملاحظات
۱	ایمان و تلاش (حرکت ثمره اطاعت-ویژگی های انسانهای متقی- رحمت اجتماعی)	
۲	ایمان بن بست شکنانه(نقش حاکم در خروج از بن بستهای اجتماعی- نماز و انفاق جامعه ساز)	
۳	ایمان آگاهانه(ایمان مقلدانه-ایمان عاریتی-ایمان متعصبانه- تقابل روشنفکران و متحجران)	
۴	ایمان عمل ز(تعهدات اجتماعی ایمان-جهاد- هجرت تمدن ساز-ایمان و شفاعت)	
۵	ایمان وفادارانه(مشیت الهی- نقش طاغوت در نا آگاهی مردم-شرط استخلاف مومن از خداوند)	
۶	ایمان و هدف گذاری(رابطه ایمان و خوشبختی- ارکان خوشبختی-فلاح و پیروزی- موانع فلاح)	
۷	ایمان و آرامش (نویدهای قرآن به مومنین- ثمر بخشی حرکت مومنانه)	
۸	جهانبینی توحیدی(جهانبینی در قرآن کریم-آثار اجتماعی توحید)	
۹	ایدئولوژی توحیدی(علل گرایش با ماتریالیسم- امتداد اجتماعی توحید)	
۱۰	عبادت انحصاری خداوند(تکالیف اجتماعی توحید-قطعنامه توحیدی-فاعل حقیقی در هستی)	
۱۱	روح توحید(معانی عبادت در قرآن- مصادیق اجتماعی اطاعت و عبادت-توسعه در مفهوم عبادت)	
۱۲	توحید و عدالت(نفی تضاد طبقاتی-مالکیت مطلقه خداوند-معنای برتری اسلام- عدالت اجتماعی)	
۱۳	آثار روانی و روحی توحید(ایجاد وسعت دید-خشکاندن ریشه ترس-ترس مقدس)	
۱۴	مراتب توحید(ذاتی- صفاتی- افعالی-عبادت- خالقیت- رازقیت- ربوبیت تکوینی و تشریحی)	
۱۵	جبر و اختیار انسان و نسبت آن را علم الهی	
۱۶	قضا و قدر و سرنوشت انسان و علم الهی (سرنوشت امتهها و جوامع) ۱	
۱۷	قضا و قدر و سرنوشت انسان و علم الهی (سرنوشت امتهها و جوامع) ۲	

*توجه: تاریخ شروع و پایان، در زمان آغاز برنامه آموزشی، توسط مسؤول درس / کارشناس آموزش، به اطلاع فراگیران رسانیده خواهد شد.

جدول ترتیب و توالی عناوین برنامه عملی

ملاحظات	عنوان جلسه	شماره جلسه
		۱
		۲
		۳
		۴
		۵
		۶
		۷
		۸
		۹
		۱۰
		۱۱
		۱۲
		۱۳
		۱۴
		۱۵
		۱۶
		۱۷

*توجه: تاریخ شروع و پایان، در زمان آغاز برنامه آموزشی، توسط مسؤول درس / کارشناس آموزش، به اطلاع فراگیران رسانیده خواهد شد.

جدول ارائه برنامه کارآموزی / کارورزی

مدرس (مدرسان)	مکان ارائه	عنوان برنامه آموزشی	طول دوره *		
			ماه	روز	ساعت

*توجه: تاریخ شروع و پایان، در زمان آغاز برنامه آموزشی، توسط مسؤول درس / کارشناس آموزش، به اطلاع فراگیران رسانیده خواهد شد.

جدول زمانی ارائه برنامه:

مدرس (مدرسان)	عنوان جلسه	ساعت ارائه	تاریخ ارائه	روز	روش ارائه	شماره جلسه
						۱
						۲
						۳
						۴
						۵
						۶
						۷
						۸
						۹
						۱۰

						۱۱
						۱۵-۱۲
تاریخ امتحان پایان ترم:			تاریخ امتحان میان ترم:			
امضاء معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده:		نام و امضاء مدیر گروه:		نام و امضاء استاد مربوطه:		